

[Petra Petersen.]

ganske vist en midlertidig — idet vi har foreslået, at de cirka 1 000 lærere, der er indkaldt til militærtjeneste, skal tage embede, hvor man anviser det, i de 16 måneder, hvor de ellers skulle være inde ved militæret — hvis lærerne altså selv ønsker det. Jeg ved ikke, om tallet 1 000 passer. Det kan være, det er mange flere. Det drejer sig om to hold, idet der hvert år i juli-august går et antal lærere ud fra seminarierne. De skal være inde i 16 måneder; desuden ved vi, at et stort antal ligger inde i helt op til 24 måneder.

Jeg synes også, der er noget underligt i at foreslå at sende seminarieeleverne ud som lærere i den tid, de selv skal have deres undervisning, for så, så snart de er færdige med deres undervisning, at spærre dem inde i militæret i 16 eller 24 måneder, når vi rundt om i landet mangler de nødvendige lærere til at undervise børnene. Jeg mener kun, at det skal være en nødhjælp i den øjeblikkelige situation, det skal ikke gælde for lærerne ud i al fremtid, det skal ikke være et privilegium. Jeg mener imidlertid, den vej er langt bedre end den, ministeren har anvist. Jeg er ganske klar over, at skal vi nå en varig løsning, må der ganske andre foranstaltninger til, foranstaltninger som dem, vi har peget på i vort forslag til beslutning, og som vi udtrykte det i det dagsordensforslag, vi stillede ved sidste uges skoledebat. Jeg er meget ked af, at dette dagsordensforslag ikke blev vedtaget, da jeg føler mig overbevist om, at vide kredse deler min skuffelse over, at en skoledebat som den, vi havde i sidste uge, kunne ende med, at folketinget skulle tage ministerens redegørelse til efterretning med forventning om, at ministeren fortsat vil tage lærermangelens problemer op til behandling.

Befolkningen har efter vor mening berettiget krav på, at det folketing, som vedtog skoleloven, også giver konkrete retningslinjer og anvisninger for, hvordan vi kan overvinde de svagheder og mangler, ministerens redegørelse pegede på.

Det er derfor mit håb, at tinget, der i sidste uge ikke fik anledning til at tage stilling til vort dagsordensforslag, i dag vil vise, at det erkender sit ansvar over for skolen ved at gå ind for vort forslag til

beslutning om først og fremmest at overvinde lærermangelen.

Vi har konkret peget på, at der kunne oprettes nye seminarier, og ministeren gav i onsdags visse løfter herom. Hvad vi endvidere har peget på, er at der meget hurtigt ved hvert af de bestående seminarier, hvor der findes en mulighed derfor — og det gør der ved mange af vore seminarier — yderligere kan oprettes en 1. klasse. Disse 1. klasser kan igen nedlægges, om den dag skulle komme, da vi igen får lærere nok.

Ministeren nævnte ganske vist som et lyspunkt noget, vi også vidste, nemlig at der i dag dimitteres flere lærere fra seminarierne end tidligere. Alligevel vil det, hvis der ikke sættes ekstra ind, være adskillige år, inden den nuværende lærermangel er ophørt, og der vil endnu mindre være lærere nok til den udvidede undervisning, som tiden fremover kræver.

Såvel 1937-loven som den nugældende lov forudsatte et meget omfattende skolebyggeri, og jeg skal ikke nægte, at der i de senere år, også før den nugældende lov blev vedtaget, har været et omfattende skolebyggeri i en del landkommuner og købstæder, men alligevel er der lang vej tilbage, og det gælder både land og by. Årsagen er at finde bl. a. hos kommunerne, men i lige så høj grad hos de myndigheder, der fordeler materialebevillingerne. Ud over landet findes der kommuner, som har alt klart til deres skolebyggeri, de har tegningerne, de har økonomien i orden, og alligevel kommer de ikke i gang, fordi der nægtes dem den nødvendige bevilling til byggematerialer. Det gælder ikke alene nybyggeri, det gælder også udbygning og modernisering af bestående skoler. Vi har foreslået dette ændret, ved at regering og folketing frigiver de nødvendige materialebevillinger til skolebyggeri.

Endelig pegede jeg i sidste uges skoledebat på det uheldige i, at man på grund af kommunernes karrighed med hensyn til bevilling af midler til indkøb af skolemateriale stadig underviser børnene med gamle og ganske utidssvarende materialer. Jeg kender byer, hvor de allersimpleste midler til undervisning af børnene bliver nægtet lærerne.

Jeg pegede forrige onsdag på noget, jeg synes man i det mindste burde tage op til